

การเมืองใหม่ประเทศไทยพลิกโฉมทันที

ประเวศ วะสี

การเมืองแบบแจกก๊วย รวยกระจุก จนกระจาย หายนะประเทศไทย

การเมืองใหม่ ประเทศไทยพลิกโฉมทันที

พลิกความคิดเมื่อใด เปลี่ยนใหม่ทันที

ฝรั่งชาติตะวันตกมีวิธีคิดตายตัว แบ่งข้างแบ่งขั้ว แย่งชิงต่อสู้อย่างรุนแรง นี่คือ**วิธีคิดสมองส่วนหลัง** หรือสมองสัตว์เลื้อยคลานเพื่อการอยู่รอด ต่อสู้แย่งชิง หลอกลวง มนุษย์ก็มาจากสัตว์และเป็นสัตว์ชนิดหนึ่ง สมองส่วนหลังจึงกัมมันตมาตั้งแต่ยุคดึกดำบรรพ์ แม้มีความเจริญด้วยเทคโนโลยีแต่สมองส่วนหลังก็ยังคงบงการวิธีคิด คือคิดชิงต่อสู้แย่งชิง ทำให้โลกเสียสมดุล ปั่นป่วน วุ่นวาย รุนแรง วิกฤต

วิธีคิดเช่นนี้ไม่สอดคล้องกับความจริงตามธรรมชาติ ที่โลกทั้งใบเป็นหนึ่งเดียวกัน (Oneness) เหมือนร่างกายของเราที่มีเซลล์เป็นล้านๆ เซลล์ และอวัยวะต่างๆ มากมายหลากหลายสุดประมาณ แต่บูรณาการเป็นองค์รวมหนึ่งเดียวกัน เซลล์และอวัยวะไม่คิดแบ่งแยกและเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน เซลล์ทุกเซลล์มีสำนึกแห่งองค์รวมเดียวกัน ความเป็นองค์รวม คือ ความเป็นคนมีคุณสมบัติใหม่อันมหัศจรรย์ยิ่ง

ถ้าประเทศไทยมีความเป็นองค์รวม จะมีคุณสมบัติใหม่อันมหัศจรรย์ยิ่ง

คนในประเทศต้องมีสำนึกองค์รวมเดียวกัน ไม่คิดชิงปฏิบัติแบ่งข้างแบ่งขั้ว

ความคิดแบบฝรั่งใช้ไม่ได้แล้ว พระพุทธเจ้าสอน**วิธีคิดแบบทางสายกลาง** ที่เรียกว่า “อทัปปัจจยตา” ที่เห็นว่าสรรพสิ่งเป็นกระแสของเหตุปัจจัย หรือความเป็นเหตุเป็นผล ไม่แบ่งข้างแบ่งขั้ว จึงเรียกว่าทางสายกลาง ซึ่งเป็นทางสายปัญญาล้วนๆ เป็นการใช้สมองส่วนหน้าซึ่งเกี่ยวกับปัญญาและความดี

การเมืองทางสายกลาง คือ การเมืองที่ไม่แบ่งข้างแบ่งขั้ว แต่เป็นการเมืองที่ใช้ความเป็นเหตุเป็นผลหรือปัญญา เมื่อใช้ปัญญาก็เห็นความจริงร่วมกัน และร่วมมือกันได้ง่าย

รูปธรรมของการเมืองทางสายกลาง คือ **พรรคการเมืองเป็นสถาบันนโยบายสาธารณะ** (Public Policy Institute) และ **นักการเมืองเป็นผู้เชี่ยวชาญในการขับเคลื่อนนโยบาย** ดังต่อไปนี้

๑. พรรคการเมืองร่วมกับสังคม ระดมความคิดว่าประเทศไทยมีประเด็นใหญ่อะไรบ้าง (Thailand Big Issues) ที่ถ้าแก้ไขหรือพัฒนาได้สำเร็จ ประเทศจะพ้นวิกฤตและเจริญรุ่งเรืองรวดเร็ว ประเด็นใหญ่เหล่านี้คือ **ประเด็นนโยบายสาธารณะ** ที่คนไทยร่วมกันกำหนด สมมติว่ามี ๒๐ - ๒๕ ประเด็น

๒. นำประเด็นนโยบายสาธารณะ ๒๐ - ๒๕ ประเด็น สื่อสารให้คนไทยรู้ทั่วกันทั่วประเทศ เพื่อให้เกิด**ความมุ่งมั่นร่วมกัน** ความมุ่งมั่นร่วมกันจะเหมือนรวมพลังแสงเลเซอร์

๓. ร่วมกันก่อตัวเป็น **“กลุ่มพัฒนานโยบาย”** ๒๕ กลุ่ม ตามจำนวนประเด็นนโยบาย แต่ละกลุ่มประกอบด้วย นักการเมือง ข้าราชการ นักวิชาการ สื่อมวลชน บุคคลอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการทำให้นโยบายนั้นๆ สำเร็จ

กลุ่มขับเคลื่อนนโยบาย ศึกษาการขับเคลื่อนระบบนโยบายครบวงจร เมื่อขับเคลื่อนระบบนโยบายครบวงจรก็จะเกิดผลสำเร็จทุกเรื่อง ไม่มีทางจะไม่สำเร็จ จึงเรียกรูปแบบนี้ว่า **สัมฤทธิ์ศาสตร์***

๔. เมื่อนโยบายสาธารณะที่สำคัญเกิดความสำเร็จ ประเทศไทยก็จะหลุดพ้นจากหลุมดำแห่งวิกฤตการณ์ที่ประเทศไทยติดอยู่ช้านาน และเกิดความเจริญรุ่งเรืองทุกด้านอย่างรวดเร็ว

๕. กระบวนการที่กล่าวมาคือ **“การเรียนรู้ร่วมกันในการปฏิบัติ”** (Interactive learning through action) ในสถานการณ์จริง ซึ่งทรงพลังมาก ที่ยิ่งทำ

- ยิ่งรักกันมากขึ้น
- ยิ่งเชื่อถือไว้วางใจกันมากขึ้น
- ยิ่งฉลาดขึ้น และฉลาดร่วมกัน
- เกิดปัญญาาร่วม (Collective wisdom) นวัตกรรม และอัจฉริยภาพกลุ่ม (Group genius)

---

* คู่มือขับเคลื่อนระบบนโยบายครบวงจร ๑๒ ขั้นตอน สู่ความสำเร็จ (คู่มือสัมฤทธิ์ศาสตร์พาชาติออกจากวิกฤต)

- ทั้งหมดเป็นพลังมหาศาล ทำให้ฝ่าความยากทุกชนิดไปสู่ความสำเร็จ
- คนไทยร่วมกันมีความสุข ประดุจบรรลุนิพพาน

๖. ทั้งหมดที่กล่าวมาคือ P⁴ (Participatory Public Policy Process) หรือ “กระบวนการนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วม” ที่คนไทยทุกภาคส่วน รวมทั้งนักการเมือง มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ และร่วมรับผลจากความสำเร็จของนโยบาย จึงเป็นประชาธิปไตยที่แท้จริง ประชาธิปไตยทางปัญญา ประชาธิปไตยอรรถประโยชน์ และประชาธิปไตยสมานฉันท์ เป็นการที่ประชาธิปไตยทางอ้อมหรือประชาธิปไตยแบบตัวแทน กับประชาธิปไตยทางตรงที่คนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม เข้ามาบรรจบกันเป็นประชาธิปไตยสมบูรณ์

ประชาธิปไตยบางส่วนและประชาธิปไตยแบ่งข้างแบ่งขั้วแบบตะวันตก หมดยุคการใช้งานแล้ว ดูตัวอย่างการเมืองในสหรัฐอเมริกา

P⁴ เป็นประชาธิปไตยที่แท้จริง ที่จะทำให้การเมืองลงตัว

๗. ในขณะที่โลกคิดแบบแยกส่วนและทำแบบแยกส่วน อันนำไปสู่การเสียสมดุลหมดทั้งโลกจนเรียกกันว่า “วิกฤตอารยธรรมตะวันตก” (Western Civilization Crisis) การคิดแบบทางสายกลาง นำไปสู่บูรณาการและความสมดุล เกิดประเทศไทยที่เป็นองค์รวม ที่คนไทยทุกคนมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี มีส่วนร่วม มีความสามัคคี ไม่แตกแยกเป็นซ้ายเป็นขวาอีกต่อไป เพราะความเป็นคนที่สมบูรณ์ย่อมมีทั้งแขนซ้ายและแขนขวา เครื่องบินที่บินได้ย่อมมีทั้งปีกซ้ายและปีกขวา การเห็นบางส่วนเหมือนตาบอดคลำช้าง ทำให้คนไทยแตกแยกและทะเลาะกันสูง แบ่งเป็นซ้ายเป็นขวา แต่เมื่อเปลี่ยนเป็นคิดแบบทางสายกลาง เกิดบูรณาการเห็นช้างทั้งตัว ก็ไม่มีอะไรจะทะเลาะกันอีกต่อไป

ประเทศไทยที่เป็นองค์รวมจะมีคุณสมบัติใหม่อันมหัศจรรย์ เหมือนเครื่องบินที่เป็นองค์รวมบินได้ ในขณะที่ชิ้นส่วนต่างๆ ไม่มีชิ้นไหนบินได้เลย

๘. การเมืองใหม่ คือ การเมืองทางสายกลางนี้เกิดขึ้นได้ง่ายอย่างมีความสุข ไม่ต้องไปหาเงินมาแจกกล้วย ทำโดยการพลิกความคิด ไม่ใช่เอารัฐธรรมนูญนำ เรามีรัฐธรรมนูญมากกว่า ๒๐ ฉบับแล้วบนความคิดเก่า ในการเมืองทางสายกลางนี้ แต่ละพรรคจะสามารถขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมหรือ P⁴ โดยจะเป็นรัฐบาลหรือไม่ก็ตาม พรรคใดเป็นรัฐบาลก็สนับสนุนให้พรรคอื่นๆ ขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะให้ได้มากที่สุด เพราะทั้งหมดเป็นเสมือน

อยู่ในร่างกายเดียวกัน การต่อสู้เผชิญหน้า (Confrontation) จนเปลี่ยนเป็นความร่วมมือ (Collaboration) หรืออาจกล่าวได้ว่าจาก C to C (C2C) ซึ่งควรเป็นระเบียบวาระของโลกเพื่อสันติภาพ พรรคการเมืองจะไม่เห็นดเห็น้อยากลำบากในการต่อสู้ ชัดแจ้งชัดขา มุ่งโคนล้มกันอีกต่อไป แต่จะเรียนรู้ร่วมกันในการปฏิบัติ เกิดความสำเร็จร่วมกัน

การคิดแบบทางสายกลางมีอันสูงส่งมากถึงเพียงนี้

ชาวพุทธทั่วประเทศควรถือเป็นหน้าที่ที่จะทำความเข้าใจ และช่วยให้เพื่อนมนุษย์เข้าใจวิถีคิดแบบทางสายกลาง และช่วยกันสนับสนุนการเมืองทางสายกลาง อันเป็นการเมืองที่คนไทยทุกคนมีส่วนร่วมได้ใน “กระบวนการนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วม” P⁴ ประเทศไทยจะพลิกโฉมทันที และเป็นตัวอย่างแก่โลกว่า สัมมาพัฒนานั้นคืออะไร มนุษยชาติจะเปลี่ยนมาใช้สมองส่วนหน้า ซึ่งเป็นสมองของความเป็นมนุษย์ที่อารยะ พ้นจากความครอบงำของสมองส่วนหลัง หรือสมองสัตว์เลื้อยคลาน

การเมืองใหม่ หรือ การเมืองทางสายกลาง เป็นการเมืองสมองส่วนหน้า การเมืองเก่า หรือ การเมืองสมองส่วนหลัง หรือ สมองสัตว์เลื้อยคลาน

นี่คือการปฏิวัติความเป็นมนุษย์ สู่อีกยุคใหม่
